

REFERAT Teknik- og Miljøudvalget 2012-2021 d. 16-04-2020

Mødedato Torsdag d. 16. april 2020 kl. 08:30

Mødested Skype-møde

Indholdsfortegnelse

Orientering om status på Corona-situationen.....	3
Orientering om formidling af natur og kulturhistorie.....	4
Årsrapport 2019 for Drift og Service.....	6
Gennemkørselsforbud for tung trafik på Park Allé, Vildbjerg.....	7
Køb af gadelysanlæg i Karstoft.....	8
Anlæggelse af p-plads i Haraldsgade, Herning.....	9
Orientering om udmøntning af Moderniserings- og effektiviseringsprogram Legepladser.....	11
Orientering om møde i Grønt Råd.....	12
Orientering om forsøg med helårsgræsning på kommunale naturarealer.....	13
Miljøtilsynskampagne 2020 på virksomhedsområdet.....	16
Status vedrørende byggeaffald Høgildgård Plantage.....	17
Endelig vedtagelse af tillæg 27 til Herning Kommunes Spildevandsplan - Sunds Campingplads og l	22
Orientering om status på byggesagsbehandlingen pr. 1 kvartal 2020.....	24
Navngivning af sti ved Tinghuset.....	26
Orientering om disponering af anlægsbevillinger til reovering af tag/fag og installationer.....	28
Herning Lufthavn S/I - Regnskab 2019.....	30
Herning Lufthavn S/I - Budget 2021.....	32
Lukket:	34

Punkt 70: Orientering om status på Corona-situationen

14.00.00-G01-22-20

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Der fremlægges aktuel status for konsekvenser på teknik- og miljøområdet som følge af Corona-situationen.

Sagsfremstilling

Den aktuelle nedlukning af landet har konsekvenser for teknik- og miljøområdet. Aktiviteter er stillet i bero. På mødet redegøres for den aktuelle status.

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at forvaltningens orientering tages til efterretning.

Beslutning

Forvaltningens orientering taget til efterretning.

Punkt 71: Orientering om formidling af natur og kulturhistorie

19.01.00-P20-1-20

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
					X		X		

Øvrige sagsbehandlere: Pia Trab Worm, Lene Kimø

Resume

Byrådet afsatte i forbindelse med budgetforliget for 2020 500.000 kr. årligt fra 2021 og frem til et fokus og et kvalitetsløft af formidlingen af naturen og kulturhistorien i Herning Kommune. Administrationen præsenterer her et forslag til en strategisk ramme for, hvordan midlerne kunne anvendes. Forslaget skal præsenteres på budgetseminaret i april.

Sagsfremstilling

Som en del af det seneste budgetforlig blev det besluttet at afsætte 500.000 kr. årligt fra 2021 til at øge kvaliteten af formidlingen af natur- og kulturhistorie gennem en ny og bedre måde at løse formidlingsopgaver på. Administrationen blev bedt om at komme med et forslag til, hvordan det kunne iværksættes. Forslaget skal præsenteres på budgetseminaret i april.

Målgruppen for indsatsen er primært Herning Kommunes borgere, sekundært områdets turister. Målet er, at flere får autentiske natur- og kulturhistoriske oplevelser.

Der findes i forvejen masser af formidling af natur og kulturhistorie i Herning Kommune. Institutioner, foreninger og kommunale afdelinger laver god og relevant formidling for borgerne. Formålet med denne indsats er dels at øge kvaliteten og udvikle den måde, der allerede laves formidling på - og samtidig formidle nye steder, som rummer en historie eller oplevelse, som det er relevant at skabe bedre formidling af.

Nytænkning og udvikling hjælpes på vej gennem samarbejder på tværs af fagligheder, institutioner, foreninger, ildsjæle, vidensinstitutioner osv., men med en naturlig sammenhæng i eksempelvis geografi, tema eller andet. Det kan også ske gennem en kobling af f.eks. bevægelse / formidling, sundhed / formidling osv. Og sidst men ikke mindst så er det vigtigt at initiativer og aktiviteter markedsføres, så de bliver synlige som tilbud til borgerne.

Forvaltningen foreslår derfor, at indsatsen deles op i nedenstående hovedområder:

• Nyskabende formidling

Hovedformålet er, at støtte nyskabende formidling samt igangsætte konkrete aktiviteter og formidling af natur og kulturhistorie. Et eksempel kan være digitalisering af dele af udstillingen i Søby Brunkulslejer eller styrket formidling af kulturarven i Ørre-området. For at optimere succesraten, er det vigtigt, at initiativer og aktiviteter er lokalt forankrede og derfor anbefaler administrationen, at projekterne skabes sammen med lokale aktører og relevante fagpersoner, så der sikres høj ensartet kvalitet i formidlingen.

Projekterne kan både blive iværksat på lokalt initiativ og på initiativ fra Herning Kommune. I vurderingen af hvilke projekter der skal igangsættes lægges der særligt vægt på nytænkning, kvalitet, målgruppe, blivende effekter mv.

• Udpegning og styrket formidling af kulturhistorisk og natur

Med denne indsats ønsker vi at styrke formidlingen af nogle af de mange herligheder i Herning Kommune, som i dag ikke formidles godt nok. Der lægges op til årligt at udpege et nyt kulturhistorisk sted og et naturområde, som skal formidles bedre. Det vil være forskelligt hvilke initiativer der skal gøres, men eksempler på initiativer kan være vejskiltning, kortmateriale, formidlingsskilte og andre markeringer, for at gøre kulturhistorien og naturområder mere tilgængelige. Eksempler på områder der kan formidles, er Mørup Stenen, tjæreovnene ved Skarrild, kartoffelkælderen ved Hodsager og naturområdet omkring Svanholm Sø.

Områderne udpeges hhv. i samarbejde med Museum Midtjylland som har den kulturhistoriske kompetence i kommunen samt Natur og Grønne Områder i Herning Kommune, evt. i samarbejde med relevante eksterne naturinteressenter.

• Aktiviteter og ture

Med indsatsen ønsker vi at understøtte konkret formidling af naturen og kulturhistorien. Derfor understøtter vi aktiviteter, udflugter og friluftguider, som kan formidle disse områder. Eksempler kan være, at vi får naturvejledere eller uddannede studerende til at formidle naturen og dyrelivet i Løvbakkerne og Præstbjerg Plantage eller støtter cykelture med formidling i Søby Brunkulslejer.

- **Markedsføring**

Hovedformålet med markedsføringen er at så mange som muligt ved, at oplevelserne findes, samt at informere om eksisterende og nye initiativer og aktiviteter. Der vil blandt andet skulle ske en tilpasning af HerningErKultur, så den også kan rumme "natur" som en oplevelseskategori.

De forventede effekter er en øget kvalitet af formidlingen af natur- og kulturhistorie i Herning Kommune samt en øget viden blandt borgerne om, at der findes spændende natur og kulturhistoriske oplevelser i området.

Økonomi

Budgettet er på 500.000 kr. årligt fra 2021 og frem. Pengene foreslås disponeret med ca. 200.000 kr. til indsatsen nyskabende formidling, 150.000 kr. til udpegning og styrket formidling af kulturhistorie og natur, 100.000 kr. til aktiviteter og ture samt 50.000 kr. til markedsføring. Alt efter aktiviteter og indsatser kan der flyttes midler mellem de enkelte indsatsområder.

Kultur- og Fritidsudvalget behandler sagen den 14. april 2020, pkt. 51:

Direktøren for By, Erhverv og Kultur indstiller:

at forslaget til formidling af kulturhistorie og natur fremlægges på forårets budgetkonference 2020.

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at sagen tages til orientering.

Beslutning

Taget til orientering og udvalgets bemærkninger tages med i det videre arbejde.

Punkt 72: Årsrapport 2019 for Drift og Service

00.32.00-P19-2-01

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
							X	X	X

Øvrige sagsbehandlere: Pia Colstrup

Resume

Drift og Service i Teknik og Miljø udarbejder hvert år en årsrapport. Det økonomiske regnskab aflægges efter principperne i Årsregnskabsloven. Regnskabet indgår som en del af Herning Kommunes samlede regnskab.

Forvaltningen anbefaler, at årsrapporten godkendes.

Sagsfremstilling

Regnskabet er udarbejdet efter principperne i Årsregnskabsloven og viser en omsætning på 90 mio. kr. og et positivt driftsresultat på 1,927 mio. kr.

Opgøres resultatet i henhold til regelsættet for kommunernes regnskabsaflæggelse udgør nettoindtægten 2,094 mio. kr. Der var budgetteret med en nettoindtægt på 1,920 mio. kr. Merindtægten på 0,174 mio. kr. er søgt overført til 2020.

Differencen mellem kommunens regnskabsaflæggelse og resultatet i Drift og Service skyldes, at der i kommunens regnskabsaflæggelse er kalkuleret med et budgetoverskud på 1,920 mio. kr., samt at der i årsrapporten er indregnet afskrivninger på bygninger og materiel samt differencer i lagerbeholdningerne.

Miljøregnskabet efter miljøledelsessystemet ISO 14001 (Grønt regnskab 2019) og det sociale regnskab (CSR-rapport 2019) er vedlagt som bilag.

Økonomi

Merindtægten på 174.000 kr. indgår i den samlede regnskabs- og overførselssag.

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at Årsrapport 2019 Drift og Service godkendes.

Beslutning

Indstillingen tiltrådt.

Bilag

Årsrapport 2019 for DRIFT Park Vej

CSRrapport 2019 for Drift og Service

Grønt Regnskab 2019 for DRIFT Park Vej.pdf

Punkt 73: Gennemkørselsforbud for tung trafik på Park Allé, Vildbjerg

05.13.00-G01-1-20

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

X

Øvrige sagsbehandlere:

Resume

Under anlæggelsen af Lille Pugdalvej og et større kloakarbejde i krydset Pugdalvej/Park Allé/Ejsingkjærvej blev der i januar 2019 etableret et gennemkørselsforbud for lastbiler på Park Allé i forbindelse med lukning af krydset.

Forvaltningen anbefaler, at gennemkørselsforbuddet for lastbiler er midlertidig gældende indtil 1. januar 2021, samt at forbuddet evalueres ultimo 2020.

Sagsfremstilling

Gennemførelsesforbuddet foreslås at være midlertidigt indtil 1. januar 2021, således at der kan gennemføres en evaluering af forbuddet ultimo 2020.

Der foreligger følgende trafiktal for Park Allé og Pugdalvej:

Tællested	Tidspunkt	Årsdøgntrafik	Lastbil %	Antal lastbiler
Park Allé mellem Nylandsvej og Nørregade	Sep. 2017	2.552	2,8	72
Pugdølvej mellem Vestergade og Sverigesvej	Juni 2017	3.605	4,3	155

Det skal bemærkes, at både Vildbjerg Borgerforening og beboere langs Park Allé presser meget på for at få den tunge trafik væk fra Park Allé.

Forvaltningen har ikke modtaget henvendelser omkring forbuddet fra virksomheder.

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at gennemkørselsforbuddet for lastbiler på Park Alle er midlertidig gældende indtil 1. januar 2021

at forbuddet evalueres ultimo 2020.

Beslutning

Indstillingen tiltrådt.

Punkt 74: Køb af gadelysanlæg i Karstoft

05.00.00-G01-2-20

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
							X	X	X

Øvrige sagsbehandlere: Martin Frandsen, Steen Dahl Pedersen

Resume

Karstoft Borgerforening tilbyder en overdragelse af gadelysanlægget i Karstoft til Herning Kommune vederlagsfrit.

Forvaltningen anbefaler, at Herning Kommune overtager ejerskabet af gadelysanlægget i Karstoft.

Sagsfremstilling

Karstoft Borgerforening er indstillet på at overdrage gadelysanlægget i Karstoft til Herning Kommune vederlagsfrit.

Gadelysanlægget omfatter i alt 84 lampesteder, som generelt er i god stand og næsten fuldt bestykket med LED-lamper.

Såfremt Herning Kommune overtager gadelyset, vil anlægget komme til at indgå i drifts- og renoveringsaftalen med Verdo, og dermed vil gadelysanlægget i Karstoft få samme serviceniveau, som det øvrige gadelys i Herning Kommune.

Overdragelsen forventes at være gældende fra 1. april 2020.

Økonomi

Overdragelsen af gadelysanlægget forventes at give en mindre driftsbesparelse på grund af stordriftsfordel.

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at Herning Kommune overtager ejerskabet af gadelysanlægget i Karstoft.

Beslutning

Indstillingen tiltrådt.

Punkt 75: Anlæggelse af p-plads i Haraldsgade, Herning

05.01.02-P20-7-20

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
						X	X		

Øvrige sagsbehandlere: Tommy Jonassen, Lars Ravnemose

Resume

Der foreligger forslag til anlæggelse af en parkeringsplads i Haraldsgade kombineret med et offentlig rekreativt område.

Forvaltningen anbefaler, at skitseprojektet godkendes.

Sagsfremstilling

Byrådet meddelte den 18. september 2018, pkt. 200 en anlægsbevilling på 2,299 mio. kr. til etablering af en udrykningsrampe samt en parkeringsplads som en del af udviklingen af området omkring den nye politistation og retsbygning.

Udrykningsrampen er anlagt, og der er nu udarbejdet vedlagte skitseprojekt til etablering af en parkeringsplads kombineret med et offentlig rekreativ område på det nordvestlige hjørne af Haraldsgade/Olufsgade som vist på nedenstående oversigtskort.

Arealet bliver delt i to hovedfunktioner. Det sydlige areal får primær funktion som parkeringsplads (med 35 p-pladser) med beplantninger samt siddemiljøer. Arealet bliver lavet som et delvist LAR (Lokal Afvanding af Regnvand) projekt med nedsivning gennem en permeabel skærvebelægning. Det nedsivende vand filtreres af en "biomåtte" med bakterier, der nedbryder 99% af de evt. oliestoffer, der kommer fra bilfærdsel.

Eva Sørensens to store granitskulpturer, der før stod på Banegårdspladsen, opstilles i et bed på hjørnet af Haraldsgade og Olufsgade. Billede af skulpturene er vedlagt som bilag.

Arealet mod nord bliver et rekreativt område med en forstærket beplantning mod nord, som vil skabe et mere karakterfuldt grønt rum. Der laves forskellige små stier i området, Lunden mod vest udtyndes, så man kan færdes i "krattet", og der anlægges et par siddemuligheder.

Området omkring den gamle bunker bliver frisket op med udtynding, trampesti samt en opholds/lege flade i træ på de gamle udluftningskanaler/nedgange.

Økonomi

Herning Byråd meddelte den 18. september 2018, pkt. 200 en anlægsbevilling til projektet på 2,299 mio. kr. på Serviceområde 09 Trafik stednr. 222082. Udgiften til anlæg af p-plads samt grønt område finansieres af anlægsbevillingen.

Der må forventes en øget udgift til drift- og vedligeholdelse af arealet på Serviceområde 04 Natur og grønne områder og 09 Trafik idet arealet, idag blot henligger som en grusplads.

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at skitseprojektet godkendes.

Beslutning

Indstillingen tiltrådt.

Bilag

Situationsplan_inkl_skel_grøn parkering_Haraldsgade

Eva sørensen skulptur

Punkt 76: Orientering om udmøntning af Moderniserings- og effektiviseringsprogram Legepladser

04.03.00-P00-1-19

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: Dan Overgaard

Resume

Forvaltningen arbejder på at udmønte Moderniserings- og Effektiviseringsprogrammets mål om at reducere udgiften til legepladser med 10.000 kr. i 2020, 20.000 kr. i 2021 og 30.000 kr. i 2022.

Forvaltningen har i alt 41 legepladser kategoriseret 1) Basislegepladser, 2) Bydels legepladser, 3) Besøgslegepladser. Basislegepladserne er dem, der har været peget på i Moderniserings- og Effektiviseringsprogrammet.

Basislegepladserne ligger i ældre boligområder og kan sidestilles med tilsvarende pladser i nye boligområder, som de sidste 20-30 år ejes og drives af grundejerforeninger.

Ved nærmere undersøgelse har det vist sig, at det kan være vanskeligt at udmønte Modernisering- og Effektiviseringsprogrammet uden, at der bliver tale om en serviceforringelse.

Forvaltningen indstiller, at besparelsen findes i de ordinære driftsmidler til legepladser på Serviceområde 04.

Sagsfremstilling

Ved nærmere undersøgelse har det vist sig at være problematisk at overdrage basis legepladserne, da der kun er grundejerforening ved to af legepladserne. Ved de resterende syv legepladser er der ingen grundejerforeninger, se bilag 1, kort over basislegepladser.

Det er muligt at forsøge at overdrage legepladserne til interesserede borgere, som har mulighed for, at lave foreninger til opretholdelse af hver enkelt legeplads, se bilag 2 Vilkår for overdragelse af legeplads. På baggrund af tidligere forsøg med at overdrage legepladser, tilbage i 2015, vurderer forvaltningen, at det vil være en administrativ tung opgave, og at det kun vil være med begrænset succes. Hvis ikke borgergrupper ønsker at overtage legepladser, vil det resultere i en udfasning af de berørte legepladser over tid, hvilket vil være en serviceforringelse.

Forvaltningen foreslår i stedet at indarbejde besparelsen i de ordinære driftsmidler til legepladser på Serviceområde 04. Alle 41 legepladser opretholdes og besparelse findes på tværs af alle 41 legepladser i parker og grønne områder ved at reducere driftsudgiften. Dette kan fx gøres ved at lave billigere renoveringer af legepladserne ved enten ved at vælge færre stykker legeudstyr eller billigere legepladsudstyr.

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at besparelsen findes i de ordinære driftsmidler til legepladser på Serviceområde 04.

Beslutning

Indstillingen tiltrådt.

Bilag

Kort - beliggenhed af de 9 basis legepladser

Aftale om drift af legeplads på kommunalt areal

Tidslinie

Punkt 77: Orientering om møde i Grønt Råd

00.00.00-P19-560-06

Kommunikation

DIR   FOU   BFU   SOS   BSK   KFU   BYP   TMU   ØKE   BYR
X

Øvrige sagsbehandlere: Dan Overgaard

Resume

Der har været afholdt møde i Grønt Råd den 27. februar 2020.

Forvaltningen anbefaler, at referatet tages til orientering.

Sagsfremstilling

Der har været afholdt møde i Grønt Råd den 27. februar 2020.

Der var 4 punkter på dagsordenen:

- Orientering om vandrådsarbejdet
- Status for nationalparkarbejdet
- Status for Løvbakke Dyrehave
- Drøftelse af helårsgræsning

Referatet er vedlagt som bilag.

Forvaltningen anbefaler, at referatet tages til orientering.

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at referatet tages til orientering.

Beslutning

Taget til orientering.

Bilag

Referat

Bilag - Oversigt over mulige tiltag i vandløbene

Punkt 78: Orientering om forsøg med helårsgræsning på kommunale naturarealer

01.00.00-P20-2-20

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: Dan Overgaard

Resume

For at sikre bedre naturværdier og større naturoplevelser på kommunale afgræssede arealer vil forvaltningen forsøge på at etablere større græsningsfletter og helårsgræsning på kommunale naturarealer. Der vil forsøgsvist blive lavet store græsningsindhegninger i Knudmosen.

Forvaltningen anbefaler, at sagen tages til orientering.

Sagsfremstilling

For at sikre bedre naturværdier og større naturoplevelser på kommunale afgræssede arealer vil forvaltningen forsøge på at etablere større græsningsfletter og helårsgræsning på kommunale naturarealer. Forsøget sker med baggrund i Herning Kommunes naturpolitik.

Baggrund

For at opfylde målene i Herning kommunes naturpolitik om at forbedre kvaliteten af naturen, vil der i 2020 være fokus på de kommunale naturarealer. I naturpolitikken er det målet at skabe øget naturindhold og biodiversitet, sikre naturpleje på enge, moser, heder og overdrev og formidle om kommunens naturarealer til borgerne. En metode der kan sikre målopfyldelse på alle disse mål er helårsgræsning, hvor man efterligner de processer der sker i den vilde natur.

- Helårsgræsning er en efterligning af vild natur, hvor græssende dyr går på naturarealerne hele året rundt. Jo større naturarealer desto større er potentialet for, at de naturlige processer kan fungere, og de græssende dyr kan trives.
- Helårsgræsning er den billigste og mest effektive måde at skabe større biodiversitet på.
- Helårsgræsning efterspørges af flere, bl.a. forskere, naturforvaltere samt lodsejere og virksomheder der ønsker at øge biodiversiteten på deres grønne arealer på en billig og effektiv måde.

Ved sommergræsning, som er den metode, der oftest bliver anvendt i naturplejen, ser man ofte, at arealerne bliver overgræsset. Græsset er helt kort, og der er få blomster og ingen føde til insektlivet.

Foto, som viser et forsøgsfelt, der er heget fra et areal med sommergræsning. Bemærk mængden af blomster inde i det lille hegn i forhold til arealet udenfor. (fra DCE-rapport nr. 228).

Ved helårsgræsning vil der være færre dyr på arealet om sommeren, fordi det er den føde, der er tilgængelig om vinteren, der er bestemmende for, hvor mange dyr der kan være på arealet. Derved får planterne bedre mulighed for at vokse op og sætte blomst, hvilket bidrager til naturoplevelsen og samtidig er til gavn for insektfaunaen. Til gengæld vil der være perioder om vinteren, hvor de græssende dyr skal ty til vedplanter og bark for at finde føde nok. På den måde er de med til at holde arealerne lysåbne på en naturlig måde. Ved helårsgræsning sparer man udgifterne til staldanlæg og vinterfodder. Ved sommergræsning, vil man ofte være nødt til at supplere med maskinel nedskæring af opvækst, som dyrene ikke får græsset ned i løbet af sommeren, ligesom man skal investere i vinterfodder til dyrene i den periode de står i stalden.

De forskellige naturplejemetoders effekt på parametre, der har betydning for, hvor godt biodiversiteten kan udvikle sig, ses i nedenstående tabel.

Type af effekt	Maskinel høst	Sommergræsning	Vintergræsning	Helårsgræsning
Hæmme tilgroning	+++	+	++	++
Skabe blottet jord	++	+	+++	+++
Blomstring	++	-	++	+++
Insekter	-	-/+	++	+++
Gødning til insekterne	-	++	-	+++

Tabel som viser forskellige naturplejemetoders effekt på parametre der har betydning for, hvor godt biodiversiteten kan udvikle sig. (Fra DCE-rapport nr. 228).

Forsøg

Kommunen ejer naturarealer, hvor helårsgræsning i store indhegninger vil være oplagt at etableres. Et af de steder er i Knudmosen, hvor det vil være muligt at lave en indhegning på ca. 44 ha. Arealet er en blanding af lysåben mose og skovbevokset mose. Dele af arealet er i dag indhegnet og afgræsses af kreaturer. Dyreholderen er med på ideen om at lave en større indhegning. Arealet ligger bynært, og der er i forvejen mange gæster, som bruger arealet rekreativt. Der vil skulle etableres adgang via klaplåger, så stierne på arealet fortsat vil være tilgængelige. Der vil blive stillet krav om, at der anvendes omgængelige dyr på arealet.

Hegn til kreaturer koster i gennemsnit 19 kr. pr. meter at sætte op. Med allerede eksisterende hegn i området, vil der skulle etableres ca. 3,5 km nyt hegn samt klaplåger, læskur mv. Afhængig af arealets beskaffenhed, vil der eventuelt være en forpagtningsindtægt.

Kommunikation

Der kan opstå dilemmaer, når man har dyr gående ude året rundt. Får de nok mad om vinteren? Bliver der for vådt om vinteren? Er det synd for dyrene? Det er alle vigtige spørgsmål, som der skal tages hånd om. Kommunikation er en vigtig del af et projekt som dette. Derfor vil de første indhegninger med helårsgræssende dyr også blive lavet som forsøgsordninger, hvor det til enhver tid vil være muligt at ændre tilbage til sommergræsning.

Økonomi

Etablering af hegn mv. vil ske inden for den normale drift.

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at sagen tages til orientering.

Beslutning

Taget til orientering. Udvalget vil få forelagt en evaluering af forsøgsordningen efter den første vinter.

Punkt 79: Miljøtilsynskampagne 2020 på virksomhedsområdet

09.00.12-P00-1-20

Kommunikation

DIR   FOU   BFU   SOS   BSK   KFU   BYP   TMU   ØKE   BYR
X

Øvrige sagsbehandlere: Martin Klejs Skøtt

Resume

Ifølge Miljøtilsynsbekendtgørelsen skal der hvert år udføres mindst to tilsynskampagner på landbrug og virksomheder. På landbrugsområdet vil tilsynskampagnen være rettet mod opsøgning af ikke registrerede dyrehold i kommunen.

På virksomhedsområdet vil kampagnen, på baggrund af den seneste tids sager med anvendelse af usorteret byggeaffald som vejfyld i skovveje, være rettet mod tilsyn med bygge- og anlægsaffald.

Forvaltningen anbefaler, at sagen tages til orientering.

Sagsfremstilling

Teknik- og Miljøudvalget har i 2019 og 2020 været forelagt flere sager, hvor der er anvendt bygge- og anlægsaffald som vejfyld i skovveje.

I sagen vedr. byggeaffald i Rind Plantage (den 2. december 2019, pkt. 204) og Høgildgård Plantage (den 27. januar 2020, pkt. 18) har udvalget i begge tilfælde besluttet, at (dele af) det udlagte bygge- og anlægsaffald i plantagerne ikke har været sorteret godt nok og derfor skal fjernes.

For at forebygge lignende situationer vil forvaltningen i forbindelse med tilsynskampagnen 2020 have fokus på bygge- og anlægsaffald, herunder at følge (føre tilsyn med) affaldet fra ansøgning om nedrivning til nyttiggørelse eller bortskaffelse.

Konkret vil der i forbindelse med kampagnen udpeges et passende antal sager, hvor der føres tilsyn med bortskaffelsen af byggeaffaldet. I den forbindelse kan der både tages stikprøver / føres tilsyn med bygge- og anlægsaffald fra kommunens egne bygninger (f.eks. Gjellerupskolen). Der kan også være tale om private bygninger, som kommunen får anmeldelse om.

Kampagnen kan sammenfattende komme til at omfatte følgende:

- Fysiske tilsyn med miljøscreening, nedrivning, affaldssortering på byggeplads, affaldstransportører og affaldsmottagere
- Administrative tilsyn med dokumenterne, herunder ansøgninger, anmeldelser, kvitteringer m.m.
- Oplysningskampagne overfor interessenterne, hvis der vurderes at være behov for det.

På baggrund af tilsynskampagnen vil forvaltningen vurdere, om der er behov for at prioritere de fysiske og administrative tilsyn med bygge- og anlægsaffald i Herning Kommune yderligere.

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at sagen tages til orientering.

Beslutning

Taget til orientering.

Punkt 80: Status vedrørende byggeaffald Høgildgård Plantage

09.35.00-K08-27-19

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: Martin Klejs Skøtt

Resume

Teknik- og Miljøudvalget behandlede den 27. januar 2020, pkt. 18, sag vedrørende håndtering af byggeaffald i Høgildgård Plantage.

I denne sag gives en status på tre ud af de i alt fire strækninger i Høgildgård Plantage, som Herning Kommune har modtaget henvendelser om, herunder to nye strækninger, som udvalget ikke tidligere har behandlet.

Herning Kommune har i forlængelse af Teknik- og Miljøudvalgets beslutning den 27. januar 2020, pkt. 18 om, at den ”røde strækning” skal fjernes, modtaget høringssvar fra Høgildgård Plantage. Her oplyser de, at de allerede inden udvalgets beslutning havde håndsorteret og nedkjust den ”røde strækning”, hvorfor Høgildgård Plantage mener, at et påbud om opgravning af vejen ikke er den rette beslutning, hverken rimelighedsmæssigt eller miljømæssigt.

Det anbefales, at udvalget drøfter sagen.

Sagsfremstilling

Herning Kommune har i perioden fra 6. november 2019 til 20. marts 2020 modtaget i alt fire henvendelser om affald / byggeaffald i Høgildgård Plantage.

Udvalget besluttede på mødet den 27. januar 2020 vedr. den såkaldte "lilla strækning" (strækning 1), at der ikke er grundlag for at vurdere, at det anvendte byggeaffald ikke skulle være rent og sorteret. Dermed kan det anvendes som vejfyld uden forudgående tilladelse. Dette er meddelt Høgildgård Plantage i et tilsynsbrev. Dermed omtales den lilla strækning ikke yderligere i denne sag.

De tre øvrige strækninger er vist på kortet nedenfor. Det vedrører strækning 2, som Teknik- og Miljøudvalget har behandlet på møde den 27. januar 2020, samt strækning 3 og 4 som udvalget ikke tidligere har behandlet.

Oversigtskort

- At rød strækning i forbindelse med færdigetableringen er blevet håndsorteret af to omgange, hvorved der er fjernet en betydelig mængde affald, jf. billeddokumentation i billede 1.
- Byggeaffaldet på rød strækning er udlagt i 2 dybe hjulspor, der er 60 cm brede og 50 cm dybe, og kan således ikke opgraves uden at 2/3 af det opgravede vil være jord/mudder. Altså skal mange tons sand tillægges, hvis vejen skal graves op.
- Økonomisk vurderer Høgildgård, at der vedrørende rød strækning vil skulle fjernes ca. 50 læs, hvoraf størstedelen vil være jord og sand. Udgifterne hertil er estimeret til ca. 3.500 kr. pr. læs for opgravning og kørsel til midlertidigt depot og herefter 3.500 kr. pr. læs til bortkørsel og sortering. Dvs. 50 læs a ca. 7.000 kr. svarende til ca. 350.000 kr. Skal vejen så genetableres, vurderes slutprisen at blive på omkring 600.000 kr.
- Skal vejen så genetableres, hvilket Høgildgård Plantage anfører, de ikke har lyst til, vil strækningen blive efterladt med et langt dybt ar, som vil være vandfyldt en del af året.

Billede 1. Fjernet affald efter håndsortering

Billede 2. Rød / gul strækning efter færdigetablering

Sammenfattende anfører Høgildgård Plantage, at de håber og mener, at et påbud om opgravning af vejen, hvor materialet er fra miljøscreenet byggeri, og bagefter renses to ekstra gange manuelt, ikke er den rette beslutning, hverken rimelighedsmæssigt eller miljømæssigt.

På baggrund af Høgildgårds høringssvar anbefaler forvaltningen, at sagen drøftes på ny, herunder om affaldet på rød strækning er blevet tilstrækkeligt sorteret af Høgildgård Plantage eller om beslutningen om, at rød strækning skal fjernes, fastholdes.

Strækning 3 (ikke tidligere forelagt Teknik- og Miljøudvalget)

Herning Kommune har den 21. januar og den 11. februar 2020 foretaget tilsyn i plantagen på strækning 3 på baggrund af henvendelse om oplag af tagplader.

På tilsynet den 21. januar blev der konstateret, at der er anvendt byggeaffald til vejfyld. Vejen er ikke nyetableret. På ortofoto fra 2016-2019 ses det, at vejfyldet er lagt ud i perioden omkring 2017.

Udover tagpladerne består byggeaffaldet af blandet tegl og beton med rester af fliser, plast, ledninger, linoleum, jern, aluminiumsprofiler fra vinduer m.v. En af tagpladerne var med tydeligt nummer: C 1 X 4 1 6 2000. Nummeret viser, at tagpladen ikke indeholder asbest. Markering i aluminiumsprofiler viser, at vinduet ikke er fra perioden, hvor der blev anvendt PCB-fuger.

Høgildgård Plantage har på møde med Herning Kommune den 18. februar 2020 oplyst, at tagpladerne er smidt i plantagen af en udefrakommende. Plantagen oplyser desuden, at urenheder i byggeaffaldet frasorteres inden nedknusning af det øverste lag af byggeaffald.

Det er efterfølgende oplyst, at byggeaffaldet stammer fra Gl. Snejbjerg Skole. Gl. Snejbjerg Skole er miljøscreenet før nedrivning og affaldsbortskaffelsen er anmeldt til Herning Kommune. I forbindelse med nedrivningen har Herning Kommune ført tilsyn med udførelsen af miljøsaneringen og har efterfølgende modtaget oplysninger om bortskaffelsen af farligt affald.

På baggrund heraf vurderes det, at byggeaffaldet, som er oplyst anvendt som vejfyld på vejstrækningen, ikke indeholder materiale forurenede med tungmetaller, PCB eller asbest fra byggematerialer, som er kategoriseret som forurenede eller miljøfarlige ved miljøscreeningen.

På tilsynet den 11. februar 2020 blev der ud over enkelte rester af ledninger ikke fundet andre materialerester/urenheder på de dele af vejstrækningen, som var færdigetableret. Hvis tagpladerne fjernes og den resterende del af vejstrækningen renses grundigt for urenheder før nedknusning, vurderer Herning Kommune, at det anvendte byggeaffald er sorteret tilstrækkeligt.

Herning Kommune henstiller på den baggrund til, at Høgildgård Plantage fjerner oplaget af tagplader og øvrige urenheder på den sidste del af strækningen, som endnu ikke er færdigetableret, samt nedknuser og færdigetablerer hele vejstrækningen, herunder reetablerer vejkanterne, så byggeaffaldet ikke skæmmer området.

Strækning 4 (ikke tidligere forelagt Teknik- og Miljøudvalget)

Herning Kommune har den 11. februar 2020 foretaget tilsyn i plantagen på strækning 4.

På tilsynet blev det konstateret, at der langs vejstrækningen ligger knust tegl og beton. Der blev fundet enkelte smårester af ledninger blandt byggeaffaldet langs med og på vejen.

Det er efterfølgende oplyst, at byggematerialerne stammer fra nedbrydning af Herning Handelsskole, Nørholmvej 3, 7400 Herning. Herning Handelsskole er miljøscreenet før nedrivning og affaldsbortskaffelsen er anmeldt til Herning Kommune. I forbindelse med nedrivningen har Herning Kommune løbende ført tilsyn med udførelsen af miljøsaneringen og affaldssorteringen. Herning Kommune har efterfølgende modtaget oplysninger om bortskaffelsen af farligt affald.

På baggrund heraf vurderes det, at byggeaffaldet, som er oplyst anvendt som vejfyld på strækningen, ikke indeholder materiale forurenede med tungmetaller, PCB eller asbest fra byggematerialer, som er kategoriseret som forurenede eller miljøfarlige ved miljøscreeningen.

Herning Kommune vurderer på baggrund heraf, at det anvendte byggeaffald har været rent og sorteret tilstrækkeligt.

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at udvalget drøfter sagen.

Beslutning

Udvalget kan på baggrund af de samlede oplysninger i sagen konstatere, at det udlagte bygge- og anlægsaffald på ”rød” strækning i plantagen er blevet håndsorteret, hvorved der er fjernet en del affald, og strækningen er færdigetableret. Udvalget finder det tilstrækkeligt dokumenteret, at byggeaffaldet er sorteret godt nok. På den baggrund besluttede udvalget, at byggeaffaldet på ”rød” strækning ikke skal fjernes.

På de øvrige i sagen angivne strækninger i plantagen vurderer udvalget, på baggrund af de samlede oplysninger i sagen, at der ikke er grundlag for at vurdere, at det anvendte byggeaffald ikke skulle være rent og sorteret. Dermed kan det anvendes som vejfyld uden forudgående tilladelse.

Det forudsætter dog, at Høgildgård Plantage fjerner oplaget af tagplader og øvrige urenheder på den sidste del af strækning 3, som endnu ikke er færdigetableret, samt nedknuser og færdigetablerer hele vejstrækningen, herunder reetablerer vejkanterne, så byggeaffaldet ikke skæmmer området.

Bilag

Svar på varslet påbud fra Høgildgård Plantage

Punkt 81: Endelig vedtagelse af tillæg 27 til Herning Kommunes Spildevandsplan - Sunds Campingplads og Herning

06.00.00-P16-2-18

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: Martin Klejs Skøtt

Resume

Tillæg 27 til Herning Kommunes Spildevandsplan 2015-2025 udarbejdes på grund af ny lokalplan for et område i Sunds og på grund af anmodning fra Herning Vand A/S, som ønsker ændringer i spildevandsplanen for et område i den centrale del af Herning.

Tillægget har været i høring i 8 uger. Der er ikke indkommet bemærkninger til tillægget i høringsperioden.

Forvaltningen anbefaler, at tillæg 27 til Herning Kommunes Spildevandsplan 2015-2025 vedtages.

Sagsfremstilling

En ny lokalplan for området ved Søgården og Sunds Campingplads betyder, at der skal ændres i spildevandsplanen. Lokalplanen skal give mulighed for etablering af en selvbetjent campingplads for autocampere og etablering af hytter samt etablering af 5 boliger langs Åvej (nr. 21.E7.2 for Campingplads, Erhvervs- og boligområde ved Søgården i Sunds). Lokalplanen er vedtaget på Byrådets møde den 9. marts 2020, pkt. 28.

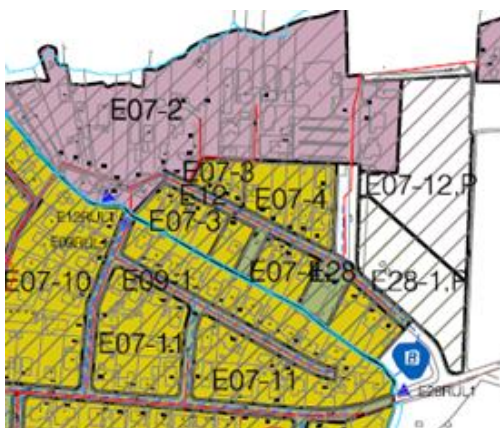
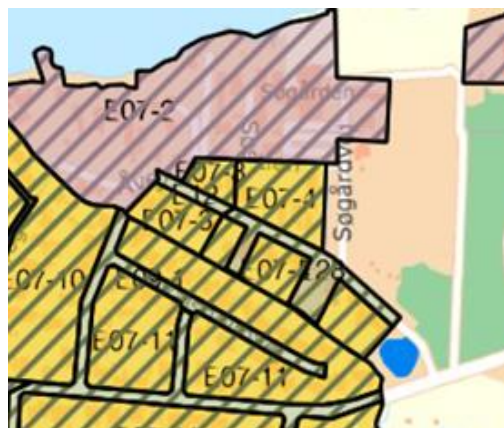
Den matrikel, som Sunds Campingplads ligger på, er kun delvist optaget i spildevandsplanen. For at realisere lokalplanen er det nødvendigt at optage hele matriklen i spildevandsplanen, dels for at sikre overensstemmelse med de faktiske forhold og dels for at muliggøre etableringen af boliger ved Åvej.

I Herning er der behov for en ændring af spildevandsplanen for opland A27-9, som ligger syd for Dronningens Boulevard. Herning Vand A/S ønsker, at der anføres et andet udløb og en anden recipient for regnvand.

Forvaltningen anbefaler følgende ændringer i spildevandsplanen med dette tillæg:

Sunds

I Sunds justeres oplandsgrænsen for opland E07-2, så alle eksisterende bygninger på Sunds Campingplads kommer ind i oplandet (svarende til de faktiske forhold i dag). Der indføres desuden to nye oplande: Opland E07-12.P som dækker det område, der skal rumme hytter og autocampere, og opland E28-1.P som skal rumme det nye boligområde i den sydlige del af campingpladsen.

Nuværende spildevandsplan, Sunds   Kommende spildevandsplan, Sunds

I både E07-2 og E07-12.P skal alt regnvand nedsives lokalt. Regnvand fra de eksisterende bygninger på campingpladsen er gennem mange år ledt til nedsivning i faskiner. Regnvand fra det kommende hytteområde på pladsen forventes tilsvarende at kunne nedsive, da der er tale om et begrænset antal mindre hytter.

I den sydlige del af området (opland E28-1.P) skal der etableres almindelig separatkloak. Dels fordi nedslivningsforholdene i den sydligste del af området ikke kendes og dels for at fremtidssikre området med de nye boliger. Regnvand fra boligområdet skal ledes til kloak i Åvej og derfra videre til det eksisterende regnvandsbassin med udløb til Kvalsholm Bæk via E28RUL1. Forvaltningen vurderer, at merudledningen til Kvalsholm Bæk pga. det nye boligområde er så begrænset, at den ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af bækken, da der kun er tale om regnvand fra 5 ejendomme.

Når boligområdet med de 5 boliger etableres, skal udstykker være opmærksom på, at der gælder særlige forhold vedrørende kloakering, når en tidligere erhvervsmatrikel udstykkes. Forudsætningerne er dog ændret, siden den foreløbige vedtagelse af tillægget. Dette skyldes en ny dom den 28. januar 2020 fra Landsretten, hvor forsyningsselskabernes forsyningspligt blev fastslået: Forsyningsselskaberne har pligt til at føre stik frem til de nye grundgrænser for boliger, selvom der ikke kan opkræves tilslutningsbidrag i forbindelse med udstykning. Bygherre bør kontakte Herning Vand for nærmere aftale om kloakering, når de 5 boliger skal etableres.

Herning

I Herning er der en fejl i Spildevandsplanens skema over udløb. Det er planlagt, at regnvand fra opland A27-9, som ligger lige syd for Dronningens Boulevard, skal udledes via udløb A01RUL1 til Vestre Kanal. Herning Vand ønsker dette rettet, så det i stedet fremgår, at udledning skal ske via A27RUL2 til Tyvkær Bæk. Alt regnvand fra oplandet vil blive forsinke og renset i regnvandsbassin, og udledning af regnvand til Tyvkær Bæk forventes ikke at give anledning til øget hydraulisk belastning eller væsentligt øget næringsstofbelastning af bækken.

Alt spildevand fra ovennævnte oplande i Sunds og Herning ledes til renseanlæggene i de to byer.

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at tillæg 27 til Herning Kommunes Spildevandsplan 2015 - 2025 vedtages.

Beslutning

Indstillingen tiltrådt.

Bilag

Bilag 1.1 Oplandskort Sunds

Bilag 1.2 Udløbsskema Sunds

Bilag 1.3 Oplandsskema Sunds

Bilag 2.1 Udløbsskema Herning

Bilag 2.2 Oplandsskema Herning

Bilag 1. Tillæg 27 til Herning Kommunes spildevandsplan 2015-2025 - Sunds Camping

Punkt 82: Orientering om status på byggesagsbehandlingen pr. 1 kvartal 2020

85.00.00-P05-1-20

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: Hans Eghøj

Resume

Den kommunale byggesagsbehandling har traditionel haft stor opmærksomhed i forhold til byggeriets samlede processer og de involverede parter. Derfor følges udviklingen nøje af byggeriets parter, byggeriets interesseorganisationer og Kommunernes Landsforening - KL., m.fl.

Hensigten er at få fokus på data, således at flaskehalse, der kan påvirke samfundsøkonomien og beskæftigelsen, minimeres i videst mulige omfang.

Til udvalgets orientering tilsigtes fra 1. januar 2020, at fremlægge en kvartalsvis status for byggesagsbehandlingen i Herning Kommune baseret på antal indkomne sager i selvbetjeningsprogrammet Byg og Miljø og de interne sagsstyringsprogrammer. Hermed status for 1. kvartal 2020, pr. 1 april.

Det anbefales, at Teknik- og Miljøudvalget tager byggesagsbehandlingens status for 1. kvartal 2020 til orientering.

Sagsfremstilling

Byggesagsbehandling omfatter, efter indførelsen af BR18, en række nye forhold, som påvirker kompleksiteten i forhold til tidligere bygningsreglementer. Væsentligt skal fremhæves byggeriets brand- og konstruktionsforhold pr. 1. januar 2020, som nu behandles af private certificerede rådgivere. Men også et omfattende dokumentationskrav påvirker sagsbehandlingen i forhold til tidligere.

Derfor indbefatter en byggetilladelse nu en højere grad af privat involvering fra eksterne rådgivere, koordinering og tidsforbrug i forhold til indhentning af eksterne tilladelser og dokumentation.

Der henvises til forvaltningens egne skemaer og opgørelser for området, bilag 1-4 som er baseret på indkomne sager med servicemål og uden servicemål. Herunder med nedslag på udviklingen og årsager.

For 1. kvartal 2020 kan fremhæves flg.:

- at den samlede indkomne sagsmængde for 1. kvartal 2020 svarer til 4. kvartal 2019, se bilag 4.
- at der for første gang i en længere periode er en tendens for speciel marts måned, på at der nu afgøres flere sager, end vi modtager. Se bilag 1 øverste diagram hvor rød kurve nu krydser blå. Dette er en meget positiv udvikling, set i lyset af at antal indkomne sager svarer til niveauet for 4 kvartal 2019.
- at der på de fleste områder er en positiv udvikling i forhold til at overholde KL's servicemål. Se bilag 2 for de 5 hovedområder. På skemaet for Industri og Lager byggeri er der kun tale om i alt 10 sager, hvor de 2 ældste sager burde have været undtaget servicemål, fordi de reelt afventer miljøgodkendelse eller landzonetilladelse. Derfor har de en markant indflydelse på opgørelsen. Af tekniske årsager har det ikke været muligt at undtage dem i vores aktuelle opgørelse. Ellers er de øvrige områder meget tæt på at overholde KL's servicemål.

Forvaltningen har i 1. kvartal primært haft fokus på at nedbringe sagsbehandlingstiden for de sager, som overskrider KL's Servicemål. I øvrigt fremgår det af bilag 1 nederste skema, at næsten halvdelen af alle sagerne nu nærmer sig servicemålene.

Forvaltningen forventer, at den positive udvikling vil fortsætte for 2. kvartal 2020, under samme forudsætninger, men den aktuelle Corona situation, kommende helligdage og ferieafvikling kan naturligvis få indflydelse på 2. kvartal.

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at Teknik- og Miljøudvalget tager byggesagsbehandlingsstatus for 1. kvartal 2020 til orientering.

Beslutning

Taget til orientering.

Bilag

Bilag 1 - Overordnet statistik

Bilag 2 - Sagsbehandlingstid

Bilag 3 - Opfyldelse af servicemål samt fordeling af afgjorte sager

Bilag 4 - Tallene bag graferne

Punkt 83: Navngivning af sti ved Tinghuset

05.02.05-G01-3-20

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: Hans Eghøj

Resume

Der etableres en ny sti fra Østergade til Nørregades parkeringsplads bagved den gamle politistation i Herning.

Forvaltningen anbefaler, at Teknik- og Miljøudvalget tager stilling til navngivning af stien.

Sagsfremstilling

Der har tidligere været en sti fra Østergade til Nygades parkeringsplads, men da ejendommen Østergade 7 blev renoveret, blev denne sti lukket.

Den nye sti kommer til at gå lige forbi Tinghuset og får ingen adresse-mæssige konsekvenser.

Forvaltningen har følgende forslag:

1. Tinghuspassagen. Navnet er i tråd med øvrige navne på lignende forbindelser i bymidten f.eks. Volmerhuspassen, Citypassagen. Navnet refererer til stedets historie og fortæller også, hvor man befinder sig rent geografisk. Desuden er der en naturlig sammenhæng med, at stien udspringer fra Tinghuspladsen
2. Fjeldsøpassagen. Navnet stammer fra den første arrestforvalter for Herning Arrest, H.C. Fjeldsø. I folkemunde hed Arresten "Fjeldsø's Hotel".

Forvaltningen anbefaler, at Teknik- og Miljøudvalget tager stilling til navngivning af stien.

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at udvalget tager stilling til navngivning af stien.

Beslutning

Udvalget besluttede, at stien navngives Tinghuspassagen.

Punkt 84: Orientering om disponering af anlægsbevillinger til renovering af tag/fag og installationer

82.07.00-A00-1-20

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: Pia Colstrup

Resume

Teknik- og Miljøudvalget orienteres om hvilke anlægsprojekter, der igangsættes på baggrund af beslutningen på møder i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 23. marts 2020 og den 2. april 2020, hvor anlægsbevillingerne for 2020, 2021 og 2022 vedrørende renovering af udvendig klimaskærm og indeklimate optimeringsprojekter på henholdsvis 5,79 mio. kr., 6,417 mio. kr. og 6,315 mio. kr. blev frigivet.

Derudover orienteres Teknik- og Miljøudvalget også om hvilke anlægsprojekter der igangsættes på baggrund af beslutning på møde i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 2. april, hvor anlægsbevillingerne for 2021, 2022 og 2023 vedrørende renovering af eksisterende cykelstier på i alt 2,286 mio. kr. blev frigivet.

Forvaltningen anbefaler, at orienteringen om hvilke anlægsprojekter, der igangsættes, tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har vurderet og prioriteret de nedenstående 3 anlægsprojekter til renovering/fornyelse i 2020.

- Lundgårdskolen - udskiftning af ventilationsanlæg i bygning 1 og 2 samt i hallen
  - Skolens ventilationsanlæg er fra, da skolen blev bygget i 1973. Det er så senere blevet suppleret i 2004 med ca. 20 decentrale anlæg. Disse decentrale anlæg er slidt op, og man kan ikke få reservedele til dem. Anlægget er nedslidt og skal derfor udskiftes.
- Haderup Skole - udskiftning af tag
  - Taget på bygningerne er fra 1958 med vinge-tagsten oplagt på lægter og understrøget med mørtel. Understrygningen er i stort omfang faldet af, og dermed er taget ikke tæt for fygesne og slagregn.
- Kibæk Skole - udskiftning af tag
  - Kibæk Skole er oprindeligt opført i 1910 og udvidet løbende ad flere omgange. Bygningernes samlede driftsareal er på ca. 9.710 m². Tage og ovenlys på tidligere forstanderbolig og klassefløj har begyndende nedbrydning og afskalning, og der opleves utætheder.

For anlægsbevillingen, der er fremrykket fra 2021 til 2020 vil nedenstående anlægsprojekter blive prioriteret:

- Højgård- og Engbjerg Skoler - udskiftning af varme- og installationsanlæg
  - Ventilationsanlæggene er fra 1976 og opvarmer udover skolen også hallerne. Begge anlæg er nedslidte og skal derfor udskiftes. I forbindelse med dette, vil der også blive etableret strålevarme i hallerne.
- Engbjerg Skole - udskiftning af vinduer og døre
  - Bygningerne er opført i 1977. Vinduer og døre, er de oprindelige fra bygningernes opførelse, og der forefindes begyndende nedbrud i karm og rammer. Det vurderes ikke længere rentabelt at udføre løbende vedligehold af vinduerne.
- Højgård Skole - udskiftning af vinduer og døre
  - Bygningerne er opført i 1977. Vinduer og døre, er de oprindelige fra bygningernes opførelse og flere af dem er særdeles medtaget af vind og vejr og kan flere steder ikke længere åbnes. Enkelte vinduer mod vest er skiftet.
- Kibæk-, Engbjerg- og Lundgårdskolen - udskiftning af varslingsanlæg
  - Varslingsanlæg inkl. installationer på de 3 skoler er alle fra midt 70'erne, da skolerne blev opført. Anlæggene er nedslidte, og det er ikke muligt at skaffe reservedele hertil længere. Højtalere samt kabler er mønret,

centraludstyret er udtjent og med en forældet teknologi. Den nuværende stand medfører udfald, og dermed ekstra omkostninger samt utryghed hos skolerne.

For anlægsbevillingen, der er fremrykket fra 2022 til 2020 vil nedenstående anlægsprojekter blive prioriteret:

- Aktiv Centret - udskiftning af ventilationsanlæg
- Skarrild Skole - udskiftning af ventilationsanlæg i indskoling og bibliotek
- Vestervangskolen - udskiftning af vinduer og ventilation i gammel hovedbygning
- Lind Skole - udskiftning af vinduer og facadebeklædning (bliver opdelt over flere år, da der ikke forventes at være midler nok i puljen)
- Opgradering af flere CTS-anlæg (Central Tilstandskontrol og Styring) i en række kommunale ejendomme for at sikre et bedre indeklimate og energioptimering

For anlægsbevillingen til cykelstireoveringer, der er fremrykket fra 2021, 2022 og 2023 vil nedenstående anlægsprojekter blive prioriteret:

Renovering af cykelstier

- Cykel/gangsti - Silkeborgvej (mellem Birk og Hammerum). Nyt asfalt
- Søndermarkstien i Aulum (mellem Indstrivej Nord og Søndergade). Nyt asfalt.

Nyt lys

- Lys på cykelstien langs H.P. Hansens Vej mellem Verdisvej og Beethovenvej

Økonomi

Anlægsudgifterne vedrørende kommunens ejendomme finansieres af det til formålet afsatte rådighedsbeløb på 5,79 mio. kr., 6,417 mio. kr. og 6,315 mio. kr. i 2020 på Serviceområde 03 Kommunale Ejendomme, stednr. 011099 12 Renovering af udvendig klimaskærm og indeklimate optimering.

Anlægsudgifterne vedrørende cykelstireoveringerne finansieres af det til formålet afsatte rådighedsbeløb på 2,286 mio. kr. i 2020 på Serviceområde 09 Trafik, stednr. 222091 Renovering af eksisterende cykelstier.

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at orienteringen om hvilke anlægsprojekter, der igangsættes, tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 85: Herning Lufthavn S/I - Regnskab 2019

00.00.00-P19-1793-07

Kommunikation

DIR   FOU   BFU   SOS   BSK   KFU   BYP   TMU   ØKE   BYR
X

Øvrige sagsbehandlere: Jacob Philipsen

Resume

Den selvejende institution Herning Lufthavn fremsender årsrapport for 2019 til behandling og godkendelse.

Forvaltningen anbefaler, at årsrapporten for 2019 for S/I Herning Lufthavn godkendes.

Sagsfremstilling

Årsrapporten er aflagt efter samme retningslinjer som hidtil.

Selskabets revision anfører i sin påtegning, at årsrapporten giver et retvisende billede.

Årets resultat udviser et underskud på 17.151 kr.

Bestyrelsen har i sin beretning konkluderet, at resultatet anses for at være tilfredsstillende, idet et forventet budgetteret underskud på 83.768 kr. ender med et underskud på 17.151 kr. I 2019 kunne Herning Lufthavn fastholde niveauet for erhvervsflyvningen med en stigning i forhold til 2018. Årets økonomiske resultat på startafgifter er steget med 17,5% (næster 30.000 kr.). Der er store medlemstilgange i Midtjysk Flyveklub, hvilket har givet ekstra aktiviteter på skoleflyvning og efterfølgende privatflyvning. Alt i alt er der tale om en stigning i antal starter på 17% og er hovedsageligt indenfor privat flytrafik og skoleflyvning.

Omkostningerne til eksternt brandberedskab gør det urentabelt at beflyve Herning Lufthavn med større fly (dvs. fly med maksimalt 19 passagerer). Fremtidig fokus er derfor på beflyvning med fly med maksimalt 19 passagerer, da der ikke kræves brandberedskab til disse fly.

Erhvervsflyvningen er stadig meget begrænset på grund af manglen på GPS-anflyvnings mulighed. Flere udenlandske flyselskaber beflyver ikke pladser, der ikke har en GPS-anflyvningsprocedure. Forudsætningen for at tiltrække yderligere erhvervsflyvning er, at der bliver etableret GPS.

Der har i 2019 været stor aktivitet i forhold til arbejdet med GPS-approach. Der er således gennemført flere møder med Trafikstyrelsen, deltagelse af formand og flyvepladsleder på luftfartskonferencer, møder med ATC Karup og flyverkommandoen. Samtidig er der samarbejde og kontakt med flere andre flyvepladser, luftfartsvirksomheder m.m. Der udestår fortsat en principiel godkendelse fra Trafikstyrelsens side.

Herning Lufthavn har en forventning om, at der i 2020 vil ske en mindre fremgang for erhvervsflyvninger, hvis det lykkes at skaffe beflyvning med mindre erhvervsfly med messe-gæster til MCH. Dette forudsætter godkendelse af pladsen til GPS-anflyvninger. Uagtet, at Lufthavnen i 2020 får en godkendelse, forventes det, at der går 2-3 år med udbredelse af kendskabet til de nye muligheder.

Faldskærmcenteret, der blev etableret på Herning Lufthavn i 2015 har i slutningen af 2018 fået nye ejere, og det viser sig, at der er øget aktivitet på lufthavnen, og derved også stigende indtægter for lufthavnen.

I 2019 er anvendt 68.000 kr. af hensatte midler til konsulentbistand i forhold til udarbejdelse af flyveprocedurer og risikovurderinger i forhold til en GPS-procedure. Ligeledes er der brugt 33.000 kr. af hensatte midler til omlægning af telefon- og datasystemer til mobilt netværk samt remotevideo til overvågning af startbaner. Alt sammen investeringer i fremtidige indtjeningsmuligheder og besparelser. Herefter er der et hensat beløb 278.299 kr. til vejrstation/GPS-anflyvning.

Den langfristede gældsforpligtelse er på i alt 365.645 kr. Gældsforpligtelsen består af et lån fra Herning Kommune til lysanlæg 220.000 kr. samt endnu et lån fra Herning Kommune på 125.922 kr. vedrørende tankanlæg. Lånet til

tankanlægget er videreudlånt til Herning Lufthavn ApS.

Der er i 2019 ikke anvendt midler til anskaffelse af maskiner eller til vedligeholdelse af tekniske anlæg og installationer.

Resultatet viser et underskud på 17.151 kr. på trods af, at der er sparet ca. 66.000 kr. på vedligeholdelse og anskaffelse af maskiner og anlæg i 2019. Herning Kommune har nedsat sit tilskud til driften af pladsen med 200.000 kr. pr. år i årene 2016-2019.

Egenkapitalen er nedskrevet med årets underskud (17.151 kr.) fra 43.936 kr. i 2018 og udgør med udgangen af 2019 en positiv egenkapital på 26.785 kr.

På det foreliggende grundlag anbefaler forvaltningen, at årsrapport for 2019 for S/I Herning Lufthavn godkendes.

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at årsrapport for 2019 for S/I Herning Lufthavn godkendes.

Beslutning

Indstillingen tiltrådt.

Bilag

Herning Lufthavn Årsregnskab 2019

at S/I Herning Lufthavns driftsbudget godkendes, og der i 2021 udbetales et driftstilskud på 599.000 kr.

Beslutning

Indstillingen tiltrådt.

Bilag

Herning Lufthavn DRIFTSBUDGET 2021 25-02-2020

Punkt 87: Lukket:

00.22.04-P35-1-17